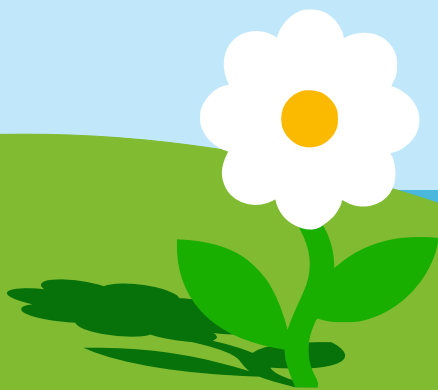

En liten hjälpguide till dina elevers sommarläsning

Så hjälper du dina elever att hitta läslusten under sommaren

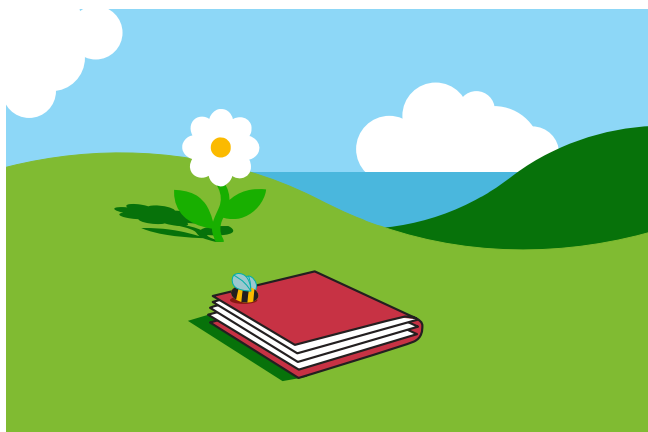
Varför är det så viktigt att läsa?
Tre olika sätt att läsa texter på.
Läslekar under sommaren.

Lexplore

43 kilometer text

För att bli en god läsare så krävs tid. Ett barn behöver läsa uppemot 43 kilometer text innan de har blivit goda läsare. Det motsvarar ungefär 5000 timmars läsning och det är tid som inte finns i skolan. Barn behöver läsa utanför skolan och de behöver läsa olika typer av texter.

Med hjälp av Lexpire Sommar kan du uppmuntra dina elever att utforska läsningen under sommarlovet.

Ett barn som läser kommer som 17-åring att ha ett ordförråd på mellan 50 000 och 70 000 ord. Det är vad som krävs för att klara av att läsa en normal tidningsartikel och förstå en nyhetssändning.

Ett barn som inte läser har som 17-åring ett ordförråd på ungefär 17 000 ord. Anledningen? Den största delen av vårt ordförråd kommer helt enkelt från tryckt text*. I skolans värld är det till stor del genom den tryckta texten som kunskapen förmedlas och för att kunna studera på högre nivåer är en god läsförmåga avgörande.

Barn tar sig an text på olika sätt. För några är avkodningen så tuff att de aldrig riktigt kommer till läsflytet och läsförståelsen medan andra snabbt sugs in i böckernas värld. En elev med läs- och skrivsvårigheter kommer att behöva kompensatoriska hjälpmedel och ju snabbare eleven får tillgång till dem desto bättre. Uppgifterna i Lexpire Sommar kan göras oavsett om eleven läser med ögonen eller öronen.

**Inlästa texter som förmedlas med hjälp av olika inläsnings- och uppspelningstjänster räknas här in i gruppen tryckt text.*

1. Traditionell läsning

Den traditionella läsningen är den du kanske tänker först på: text på papper. Här kan eleven möta många olika typer av texter från faktatexter till poesi och prosa. Variera gärna texttyperna. Många elever som till en början inte vill läsa skönlitteratur kan läsa i timmar om de får läsa faktaböcker om sådant de gillar: sportstjärnor, Guinness världsrekordbok, djur & insekter eller om till exempel rymden.

2. Digital läsning

Den digitala läsningen ställer andra krav på elevernas läsning. Nu ska de inte bara kunna läsa texter utan också navigera på webbsidor, läsa färger och former som betyder saker men också ha IT-kunskap och källkritik.

3. Att läsa med öronen

Vi tar del av texter på olika sätt – inte bara med ögonen. Att lyssna på poesi som läses upp kan vara en helt annan upplevelse än att läsa den tyst för sig själv. Ljudböcker, radioteater och nyhetssändningar är olika typer av texter som kräver olika mycket av dig som läslyssnare. Många ljudböcker är speciellt anpassade för att lyssnas på: tempot är högre, meningsbyggnaden enklare och det finns färre tillbakagångar i tiden i en bok som är skriven för att lyssnas på.

Läslekar

Med olika läslekar kan du utmana klassen att hålla igång läsningen under sommarlovet utan att det upplevs som kravfyllt av eleverna. Välj mellan att skapa olika meningar, låt eleverna samla ord de hittar i texter, spela något av lässpelen eller ge dem en riktig utmaning och var med i Lexplore Utmaning där ni kan vinna varsin bok från Hegas förlag.

	När	Var	Hur
Läs på morgonen	Läs i ett tält	Läs högt	
Läs en stund på natten	Läs på en stol	Läs tyst	
Läs efter frukost	Läs under ett bord	Läs med solglasögon på	
Läs efter att du har fångat en fisk	Läs på en sten		Läs för en
Läs innan du ska sova	Läs på en buss		
Läs när du har fått en glass	Läs i köket	Läs med en ficklampa tänd	
Läs när det regnar	Läs på gräsmattan	Läs med en konstig dialekt	Högt för dig
Läs när solen skiner	Läs i parken	Läs när du ligger på rygg	Läs för någon som är gammal
Läs efter att du har badat	Läs på toaletten	Läs med en rolig röst	Läs för någon som har hatt
		Läs med en hes röst	Läs för ett husdjur
			Läs för

1.

Med eleverna till biblioteket och se om eleverna kan hitta en bok som har ord i titeln som börjar på en speciell stav. Låna hem över sommaren om ni har möjlighet till det.

2.

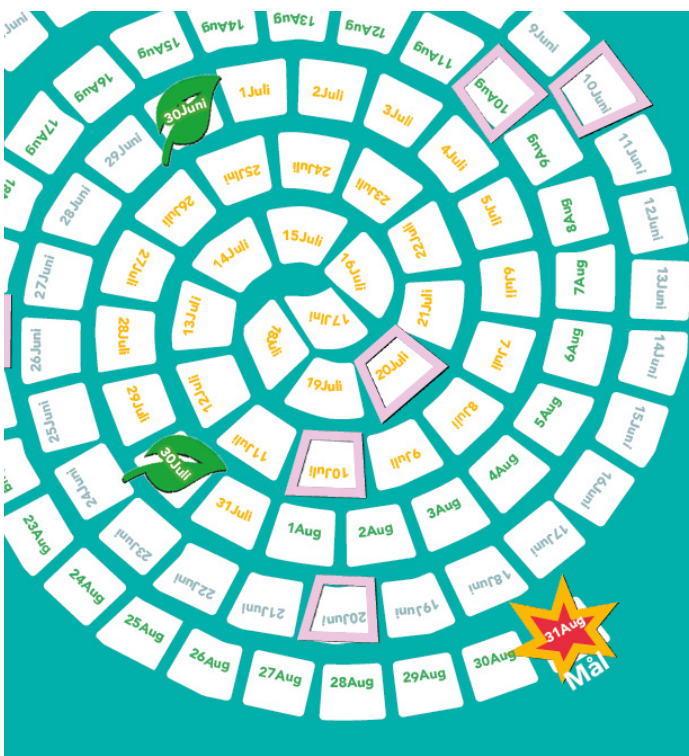
Be eleverna att hitta meningar som börjar med a, b, c... från olika typer av texter: dagstidning, webbplats eller skönlitterär bok.

3.

Be eleverna att hitta meningar som börjar med a, b, c... från olika typer av texter: dagstidning, webbplats eller skönlitterär bok.

4.

Be eleverna att hitta meningar som börjar med a, b, c... från olika typer av texter: dagstidning, webbplats eller skönlitterär bok.

Läsmeningar

Här utmanar du eleverna att läsa på olika ställen, på olika sätt och att läsa högt för ... ja, en ko. Nu kanske inte så många elever hittar en ko att läsa högt för men tanken är att väcka deras fantasi och skapa en lustfylld förväntan på läsningen istället för att sätta mål på antal sidor eller minuter lästa.

Gör så här:

Utmana eleverna att under sommaren försöka skapa så många olika meningar som möjligt genom att ta alternativ från de olika kategorierna. Be dem att skriva ner sina meningar på Lexplore Läsmeningar. När ni samlas efter sommarlovet kan ni använda meningarna för att göra korta böcker där

eleverna skriver och ritar till sina meningar.

En mening som "Jag har läst en rolig bok för en banan" väcker fantasin och kan leda till både spännande och roliga samtal när ni kommer tillbaka från sommarlovet. Du kan om du vill också uppmuntra dem att hitta på egna kombinationer som inte är från listan.

Läsmeningar exempel:

Jag har läst en faktabok på på gräsmattan
 när jag hade ätit en glass
 Jag läste med en ficklampa tänd för en ko

	Vad	När	Var	Hur	Vem
Jag har läst	Läs en rolig bok	Läs på morgonen	Läs i ett tält	Läs högt	En ko
Jag	Lyssna på en ljudbok	Läs en stund på natten	Läs på en stol	Läs tyst	Någon som är yngre
när jag	Läs en dikt	Läs efter frukost	Läs under ett bord	Läs med solglasögon på	Läs för en granne
Jag läste	Läs en lång bok	Läs efter att du har fångat en fisk	Läs på en sten		Läs för en hund
	Läs en sorglig bok	Läs innan du ska sova	Läs på en buss	Läs med en ficklampa tänd	Högt för dig själv
Jag har läst	Läs en nyhet	Läs när du har fått en glass	Läs i köket	Läs med en konstig dialekt	Läs för någon som är gammal
när jag	Lyssna på en teater från barnradion	Läs när det regnar	Läs på gräsmattan	Läs när du ligger på rygg	Läs för någon som har hatt
Jag läste	Läs en faktabok	Läs när solen skiner	Läs i parken	Läs med en rolig röst	Läs för ett husdjur
	Läs om en artist	Läs efter att du har badat	Läs på toaletten	Läs med en hes röst	Läs för en frukt

Läsmeningar

Vad	När	Var	Hur	Vem
Läs en rolig bok	Läs på morgonen	Läs i ett tält	Läs högt	En ko
Lyssna på en ljudbok	Läs en stund på natten	Läs på en stol	Läs tyst	Någon som är yngre
Läs en dikt	Läs efter frukost	Läs under ett bord	Läs med solglasögon på	Läs för en granne
Läs en lång bok	Läs efter att du har fångat en fisk	Läs på en sten	Läs när du ligger på mage	Läs för en hund
Läs en sorglig bok	Läs innan du ska sova	Läs på en buss	Läs med en ficklampa tänd	Högt för dig själv
Läs en nyhet	Läs när du har fått en glass	Läs i köket	Läs med en konstig dialekt	Läs för någon som är gammal
Lyssna på en teater från barnradion	Läs när det regnar	Läs på gräsmattan	Läs när du ligger på rygg	Läs för någon som har hatt
Läs en faktabok	Läs när solen skiner	Läs i parken	Läs med en rolig röst	Läs för ett husdjur
Läs om en artist	Läs efter att du har badat	Läs på toaletten	Läs med en hes röst	Läs för en frukt

Läsmeningar exempel:

Jag har läst en faktabok på på gräsmattan
när jag hade ätit en glass.
Jag läste med en ficklampa tänd för en ko.

Dina läsmeningar:

Jag har läst _____ på _____
när jag _____.
Jag läste _____ för _____.

Jag har läst _____ på _____
när jag _____.
Jag läste _____ för _____.

Jag har läst _____ på _____
när jag _____.
Jag läste _____ för _____.

Jag har läst _____ på _____
när jag _____.
Jag läste _____ för _____.

Alfabetsjakten

Det här är en bokstavslek som
kan anpassas för elever på olika nivåer.
Här är några förslag.

1.

Gå med eleverna till biblioteket och se om eleverna kan hitta en bok som har ett ord i titeln som börjar på en speciell bokstav. Låna hem över sommaren om ni har möjlighet till det.

2.

Be eleverna att hitta meningar som börjar med a, b, c... från olika typer av texter: dagstidning, webbplats eller skönlitterär bok.

3.

Gå med eleverna och hitta författare vars för- eller efternamn börjar på a, b, c...
Låna hem över sommaren om ni har möjlighet till det.

4.

Be eleverna komma på saker som de sedan ska leta efter i sina sommarböcker.
Ge eleverna den färdiga listan.

Alfabetsjakten

Min sommaruppgift är att: _____

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

Å

Ä

Ö

Lässpirlalen

Varje ord som har lästs är värdefullt för elevens språkutveckling. En daglig rutin med läsning ger goda förutsättningar för att eleverna ska bli bra läsare.

Här är utmaningen att eleverna ska läsa eller lyssna på en text varje dag under sommaren. Varje dag fyller de i en ruta och går fram mot någon av belöningarna som finns på spelplanen. Bestäm

tillsammans med eleverna vad som kan vara en lämplig belöning. Kanske kan de samla ihop sina belöningar till en filmstund när de är tillbaka efter sommarlovet?

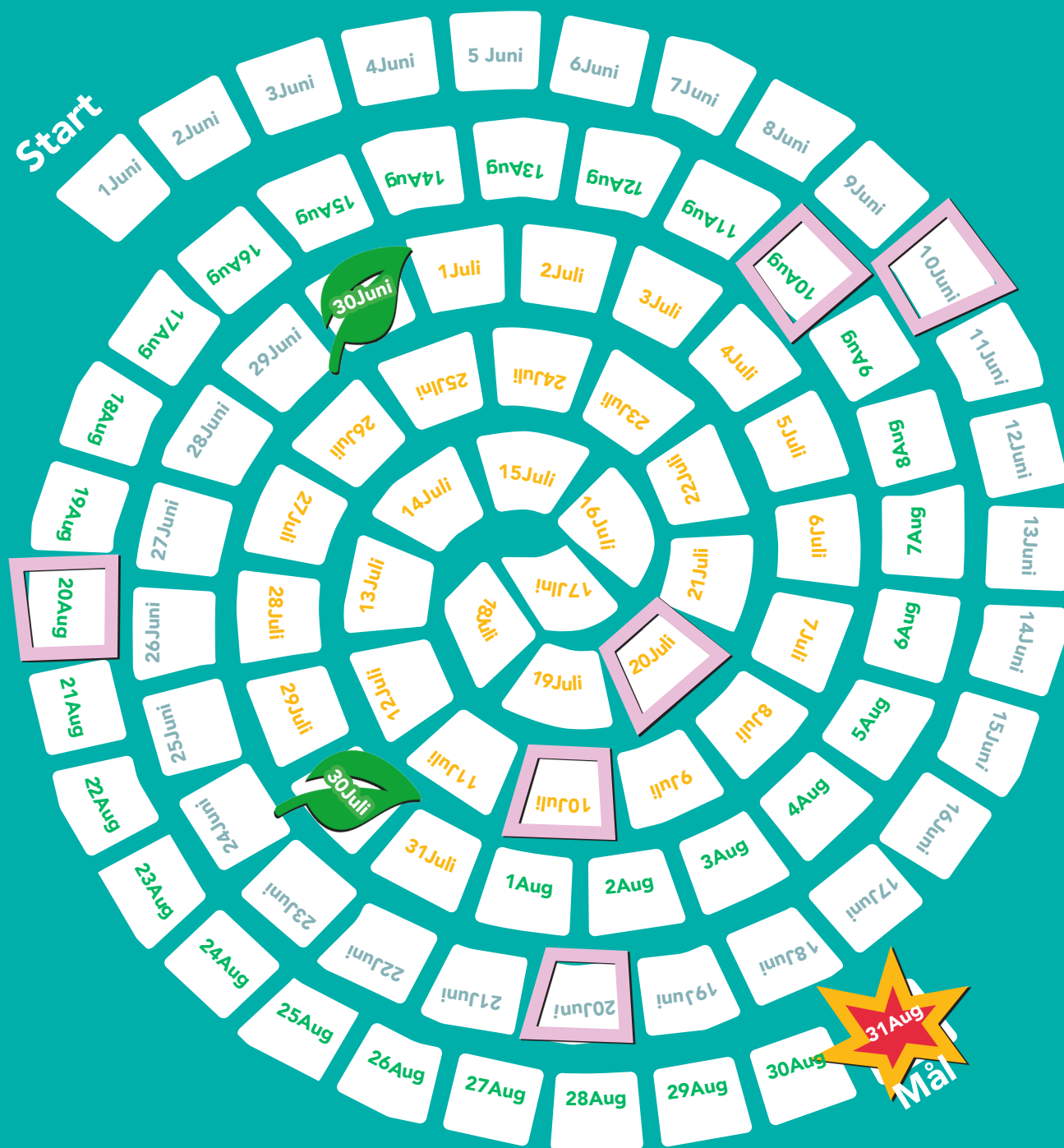
Läskvarten

Känns det för utmanande för eleverna att läsa något varje dag kan du istället välja 15x25-spelet. Här läser eleverna minst en kvart under 25 dagar på sommarlovet. På spelplanen kan de fylla i när de har läst.

Lässpirlalen

Markera varje dag som du läser

Belöningar på vägen:

Belöning varje månad:

Stora belöningen

Om Lexplore

Vi som jobbar på Lexplore har skilda erfarenheter, bakgrund och roller. Här finns forskare, entreprenörer, pedagoger, utvecklare, litteraturvetare och ingenjörer. Det som förenar oss är vårt engagemang för skolan och drivkraften att alla barn ska upptäcka läsandets och skrivandets magi. Läs- och skrivsvårigheter ska inte hindra någon från att utvecklas och nå kunskapsmålen i skolan.

Det handlar om att få syn på läsningen. Att se elevernas autentiska läsning från avkodning till språkförståelse. Det handlar om att få en objektiv översikt över elevernas läsning för att, i tid, kunna sätta in rätt stöd och stimulans för att främja läsningen. Det handlar om läsutveckling för alla elever.

Därför startade vi Lexplore.

Lexplore

www.lexplore.com